

2014 İÇİN 2013'ÜN 1 MAYIS DERSLERİ¹

Sibel Özbudun-Temel Demirer

*“İstediğin kadar oku,
bilgine yakışır şekilde
hareket etmezsen,
câhilsin demektir.”²*

“Yaşasın 1 Mayıs! Bijî 1 Gulan!” haykırışıyla kapitalist zulme, burjuva zalime karşı 2014'ün 1 Mayıs'ında da Taksim'e gidiyoruz.

Dilimizde Enternasyonal, elimizde kızıl bayraklarla 1 Mayıs'ların işçi sınıfının uluslararası dayanışma ve mücadelesi için taşıdığı anlamı unutup/ unutturmadan Taksim'e gidiyoruz.

“Bu kavga en son kavgamızdır artık/ Enternasyonal'le kurtulur insanlık/ Tanrı, patron, bey, ağa, sultan/ Nasıl bizleri kurtarır/ Bizleri kurtaracak olan/ Kendi kollarımızdır./ Bu kavga en sonuncu kavgamızdır artık/ Enternasyonal'le kurtulur insanlık/ Hem fabrikalar, hem de toprak/ Her şey emekçinin malı/ Asakllara tanımayız hak/ Her şey emeğin olmalı,” diyerek;

1 Mayıs'ın eşitlikçi-özgürlükçü isyancı duygunun, umudun, aklın, özgürlüğün ateşi olduğunun altını çize çize Taksim'e gidiyoruz.

Hayır, “Siyasette her zaman yapıldığı gibi, en iyisi, ideal değerler söz konusu olsa bile, beklemektir, bu süre içinde şiddet içermeyen yöntemlerle elden gelen yapılmalıdır,”³ diyen Umberto Eco'nun ertelemeci boyun eğişine “Evet” diyemeyiz, demeyeceğiz de...

Çünkü her şeyin Nâzım Hikmet ustanın dizelerindeki üzere olduğundan şüphe duymuyoruz:

“Onlar ümidin düşmanıdır sevgilim/ Akan suyun, Meyve çağında ağacın, Serpilip gelişen hayatın düşmanı/ Çünkü ölüm vurdu damgasını alınlarına: -çürüyen diş, dökülen et-, bir daha geri dönmek üzere yıkılıp gidecekler./ Ve elbette

1 20 Nisan 2014 tarihinde Batıkent AKA-DER'in düzenlediği “Her Gün 1 Mayıs Her Gün Kavga” başlıklı toplantıda yapılan konuşma... 21 Nisan 2014 tarihinde Bilkent Üniversitesi'nde ‘Genç Aydınlanma Kulübü’ ile ÖEP'in düzenlediği ‘1 Mayıs’ panelinde yapılan konuşma...

2 Sâdi.

3 Umberto Eco, Yengeç Adımlarıyla, Sıcak Savaşlar ve Medyatik Popülizm, Çev: Şemsa Gezin, Doğan Kitap, 2012.

ki, sevgilim, elbet/ dolaşacaktır elini kolunu sallaya sallaya/ dolaşacaktır en şanlı elbisesiyle/ işçi tulumuyla bu güzelim memlekette hürriyet.”⁴

“Türkiye işçi sınıfına selam/ Selam yaratana/ Tohumların tohumuna,/ serpilip gelişene selam/ Bütün yemişler dallarınızdadır./ Beklenen günler, güzel günlerimiz ellerinizdedir,/ haklı günler, büyük günler,/ gündüzlerinde sömürülmeyen, gecelerinde aç yatılmayan,/ ekmek, gül ve hürriyet günleri.”

1 MAYIS NEDİR?

Tarihte büyük günler, büyük mücadeleler sonucu doğmuştur. Bu, 1 Mayıs için de böyledir. İşçinin, emekçinin uluslararası birlik, dayanışma günü olarak 1 Mayıs işçi sınıfının burjuvaziye karşı yürüttüğü kararlı savaşı sonucunda doğmuş ve dünya işçi sınıfının mücadele tarihine geçmiştir.

Çalışma şartlarının çok kötü olduğu yıllar, günde 15 saat çalışılan zamanlardı. 1885’te Şikago işçilerinin örgütü -‘AFL-Emek Federasyonu’- şu bildiriye dağıtıyordu: “Bir günlük isyan-daha azı değil... Emeğin dünyasını egemenlik altında tutan kurumların sefil sözcülerinin denetimi dışında bir gün... Emeğin kendi yasalarını yaptığı ve bunları uygulamaya koyma gücünü elde ettiği bir gün... Emekçi ordusunun birliğinin yarattığı muhteşem gücün, dünyanın tüm halklarının kaderlerini ellerinde tutanlara karşı çevrildiği bir gün...”

Bu bildiriye tüm işçiler inançla şu karşılığı veriyordu: “Biz sadece, fabrikada çalışan aksam eve geldiğinde yemek yeyip yatan ve ertesi gün yeniden çalışan köleler değiliz. Düşünmek ve yaşamak istiyoruz.”

Grevler oldu, katliamlar yaşandı, önderler idam edildi. Liderlerden Albert Persons asılırken son sözleri söylettirilmeden iskemlesi alelacele tekmelendi. Arkadaşı Lous Lingg’e hücrelerinde idamlardan önce feci şekilde işkence edilip, ağzına dinamit lokumları yerleştirildi, yüzünün yarısı parçalanmış bir şekilde yollandı ölüme.

August Spies son sözlerinde, “Öyle bir zaman gelecek ki, bizim suskunluğumuz, sizin bu gün ipe çektiğiniz seslerden daha güçlü olacaktır” diye bağırarak ve üç işçi lideri yiğitçe ölümü kucaklamışlardı.

Ancak başlattıkları sekiz saatlik çalışma süresi mücadelesi amacına ulaşmıştı. Onların mücadelelerini anma iradesi, 1 Mayıs’ı birlik, dayanışma ve emeğin mücadele bayramı hâline getirmişti.

Aslı sorulursa 1 Mayıs kutlamaları ilk kez Avustralya’ya uzanır. Avustralya’da işçiler 1856’da iş gününü 8 saate indirebilmek için önce eğlence ve gösteriler düzenledi, ardından da işe gitmeme eylemi başlattı.

Bu ilk hareket ve eylem, Avustralya’da büyük ilgi görüp tutunca her yıl aynı

4 Nâzım Hikmet, Kuvay-ı Milliye: Şiirler 3. İstanbul; YKY, 2006, s. 113.

gösteriler yapılmaya başlandı.

Sonraki yıllarda Avustralya'daki bu hareket Amerika'ya ulaştı.

1886'da 1 Mayıs günü Chicago'da 16 saatlik çalışma süresini 8 saate indirmek için eylem yapan işçilerle polis arasında meydana gelen şiddetli çatışmalarda dört işçi ve dört polis hayatını kaybetti.

Greve gitmek isteyen yüzlerce işçi işten çıkarıldı.

Böylece ilk kavgalı 1 Mayıs başlamış oldu. Amerika'daki olaylar Avrupa'yı da etkiledi.

1889'da Fransa'nın başkenti Paris'te 'Uluslararası İşçiler Kongresi' yapıldı. Ve 1890'dan başlayarak, 1 Mayıs'ın işçilerin birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak kutlanması kararlaştırıldı.

Coğrafyamızda ise ilk 1 Mayıs, Osmanlı döneminde 1905'de İzmir'de kutlandı.

1909'da Üsküp'te ve 1910'da İstanbul'da 1 Mayıs kutlamaları yapıldı.

1 Mayıs İstanbul'da ilk defa 1912'de işçi bayramı olarak kutlandı.

1920'nin 1 Mayıs'ında İstanbul işgal altındayken de kutlandı ama bu kutlamalara işgal kuvvetlerine yönelik protestolar damgasını vurdu.

1923 ve 1924'te Cumhuriyet'in kuruluşuyla İstanbul'daki tüm yerli ve yabancı işletmelerde çalışan işçiler genel greve gittiler.

1925-1935 arasında kutlamalar yasaklandı.

1935 tarihli bir kanunla '1 Mayıs Bahar Bayramı' olarak tatil ilan edildi. 70'lere kadar 1 Mayıs'larda önemli bir olay olmadı.

1976'da Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu İstanbul Taksim'de binlerce işçiyle 1 Mayıs'ı kutladı.

1977'nin 1 Mayıs günü, tarihe "Kanlı 1 Mayıs" olarak geçti. İstanbul Taksim Meydanı'nda yaklaşık 600 bin kişiyle miting düzenlendi. Meydanda toplanan binlerce göstericinin üzerine meydanın yanındaki Marmara Oteli ve civar binalardan kim olduğu "hâlâ bilinmeyen" birileri tarafından yayılım ateşi açıldı. 37 insan hayatını kaybetti ve yüzlerce insan da yaralandı.

1978'de Taksim Meydanı'nda anıldı.

1979 ve 1980'de ise Sıkıyönetim İstanbul'da kutlamalara izin vermedi.

1980'de 12 Eylül darbesi oldu ve yasaklar konuldu.

1981'de Millî Güvenlik Konseyi 1 Mayıs'ı resmi tatil günü olmaktan çıkardı.

2008 Nisan'ında, 'Emek ve Dayanışma Günü' olarak kutlanması kabul edildi. 22 Nisan 2009'da TBMM'de kabul edilen yasa ile 1 Mayıs resmi tatil ilan edildi.

Yeri gelmişken İzzettin Önder'in önemli uyarısını aktaralım:

“1 Mayıs emekçinin özgürlüğünü yaşama ve haykırma günüdür. Emekçi özgür olmadıkça, özgürlüğünü yaşamadıkça, nasıl bayram yapabilir ki! O nedenle, emekçi özgürlüğe kavuşup, ‘emekçi’ sıfatından kurtulup ‘özgür üretici insan’ sıfatına dönüşmedikçe bayram yapamaz. Bu durumda, emekçinin, kapitalizmin kendisine layık gördüğü bu çirkin isimden kurtulmadıkça, 1 Mayıs’lar çatışma ve mücadele ruhunu yükseltme günüdür. Bundan dolayıdır ki, sermaye ve yandaşları 1 Mayıs için ısrarla ‘bayram’ sözcüğünü kullanmaktalar. Taksim inadı gölgesinde yaşanmış olan 1 Mayıs çatışması, bu bakımdan, çok doğaldır.”

Evet, 1 Mayıs bir “şenlik” değil, işçi sınıfının kapitalist sömürü düzenine karşı kavga günüdür!

Tekrarlıyoruz: 1 Mayıs, bilmem hangi iktidarın yüce gönlünden değil, 1886’da Chicago işçilerinin Haymarket meydanında dökülen kanlarından doğmuştur.

1 Mayıs 1977’de Taksim’de düşenler, kimliği belirsiz şahıslarla değil, emperyalizm ve onun işbirlikçileri tarafından öldürülmüştür.

‘Meclis Darbeleri Araştırma Komisyonu’nun 12 Eylül davası için gönderdiği 1 Mayıs 1977’ye ilişkin raporlarda Halil Berktaş’ın, “Rezillik”, Mümtaz’er Türköne’nin “Sol’un ‘Omerta’sı”,⁵ Oral Çalışlar’ın “Rekabet”⁶ zırvalarıyla uyumlu olarak, “Çatışmanın sol gruplar içinde başladığı” belirtilse de;⁷ bakın o günleri yaşayan Bingöl Erdumlu ne diyor:

“O sırada hiç unutamadığım bir adam gördüm. İşçiyle falan kesinlikle alâkası olmayan, şişman bir adam! (...) Gerçekten şişman, tipik polis... Ama 2. Şube polisi tipli. Göbekli, bıyıklı, sakalı da uzamış... Sivil elbise vardı üstünde. ‘Ateş edin! Ateş edin! Ne duruyorsunuz, ateş etsenize’ diye bağırıyor. Alanın içine, herkese bağırıyor. Düşünebiliyor musunuz? Nasıl herifin üstüne atladığımı biliyorum... Resmen herifin boğazına doğru hamle yaptım, kısa bir süre boğuştuk. Daha sonra kargaşadan yararlanarak kaçtı. Orada ne kadar grup varsa, içinde kışkırtıcı denilen tipte adam mutlaka vardır.”⁸

Altını çize çize hatırlatıyoruz: 1 Mayıs 1977 katliamının faili emperyalizm ve işbirlikçileridir. Ayrıca 1886’dan beri 1 Mayıs’larda can verenler devrim yolunda düşmüşlerdir. Onlara olan borcumuzu çiçeklerle değil, yalnızca devrimle ve devrimci mücadeleyle ödeyebiliriz!

5 Mümtaz’er Türköne, “Sol’un ‘Omerta’sı: 1 Mayıs 1977”, Zaman, 6 Mayıs 2012, s. 23.

6 Oral Çalışlar, “Kemalistlerin, Solun ve İslâmcıların Mayıs Sıkıntısı”, Radikal, 19 Mayıs 2012, s. 15.

7 Bahar Kılıçgedik, “Kanlı 1 Mayıs ‘Sol’da Başladı”, Taraf, 6 Şubat 2013, s. 12.

8 Bingöl Erdumlu, Korhan Atay, 1 Mayıs 1977 İşçi Bayramı Neden ve Nasıl Kana Bulandı?, Metis Yay., 2013.

1977’de Taksim’e çıkarken egemenlere sormadık, 2013’te ve bugün de sormayız. Onlar bize hiç bir şey lütfedemezler!

Her ne kadar, Yeni Şafak’tan Yaşar Süngü 1 Mayıs 2013 için “Her yıl 1 Mayıs günü televizyonların programları klasik hâle geldi, aynı klasik film bu yıl da tekrarlanacak... Ezber bozulmayacak yine bol biber gazlı, yaralamalı, kovalamalı 1 Mayıs bayramı kutlanacak,” dese de; İstanbul’da 1 Mayıs 2013’te yaşananlar egemenlerin utancı ve nişanesidir

İstanbul’da “sivil sıkıyönetim” vardı...

Galata ve Unkapanı köprüsü gece yarısı kaldırılmış, sabaha karşı deniz ve kara ulaşimleri durdurulmuştu. Anadolu yakasından şehir hatları vapurları Avrupa yakasına gitmiyor, Adalar ilçesiyle bağ kopuyordu. Uçak seferleri yapıyordu... Peki, yolcular nasıl gidecekti?

Boğaziçi Köprüsü’nden geçmek tam bir saat sürdü. İstanbul’da metrobüs, metro, tramvay çalışmadı... Yollar kesilmişti!

Gaz bombası! Tazyikli su! Biber gazı! Emekçilerin üzerine çullanan polisler...

Şişli, Mecidiyeköy, Beşiktaş, Dolmabahçe, Yıldız, Taksim’de yüzlerce gaz bombası atıldı binlerce kişinin üzerine...

Kimileri, “Bir TKP klasiği daha...”⁹ dedirten “pratikleri”yle Kadıköy’deyken;¹⁰ zulme, zalime karşı işçi sınıfının, devrimcilerin direnişiydi yaşananlar!

“İZİN” Mİ?

Demiştik: 1977’de Taksim’e çıkarken egemenlere sormadık, 2013’te ve bugün de sormayız. Onlar bize hiçbir şey lütfedemezler!

1 Mayıs, egemenlerin iki dudağı arasındaki bir “izin” veya bir inzibati (“asa-yiş”) soru(n) değıldir.

Taha Akyol’un, “Bu hükümet 1 Mayıs’ı bayram ilan etti, Taksim Meydanı’nı açtı; 1 Mayıs üç yıl Taksim’de şenliklerle kutlandı. Bu sene ise Taksim’de inşaat devam ediyor. Tarlabası ve Elmadağ taraflarında tehlikeli çukurlar var. Bazı sendikaların bunu bile bile ille de Taksim diye direktmeleri, çatışmacı kültürün bir örneğidir”; Murat Yetkin’in, “İşçi bayramının geleceğı aylar önceden bilindiğine göre, inşaata rağmen bazı önlemler alınıp sendikalarla konuşarak bir yol bulunamaz mıydı?” zırvalarındaki üzere birilerinin durmadan altını çizdiği,

9 Remzi Güçlü, “Bir TKP Klasiği Daha...”, Atılım, Yıl: 2, No: 63, 10 Mayıs 2013, s. 7.

10 Mitingin sunuculuğunu yapan tiyatro sanatçısı Orhan Aydın, sosyalizmin sesinin Kadıköy’den yükseleceğini belirtti... TKP MK üyesi Kemal Okuyan ise Taksim’deki kutlamalara yapılan polis müdahalesini ve AKP hükümetini protesto ederek başladı. Okuyan “1 Mayıs’ın bir itiş kakışa, bir polisiye vakaya, meydan kavgasına dönüşmesi için uğraş veren hükümete yuh olsun” dedi (“Kadıköy Coştı”, Cumhuriyet, 2 Mayıs 2013, s. 5).

2013 Taksim’indeki “izin” meselesi iktidarın ucuz “mazeret”lerinden biridir...

Vali Mutlu’nun Taksim’e “izin” vermeme “gerekçesi” meydana şantiye olması ve alana toplanacakların güvenliklerinden endişe duymasıydı.

Kamuoyunda şaşırtıcı derecede yüksek oranla kabul gören bu zırvaya ilişkin olarak, ikna olanların aklına şu soruları sormak gelmiyordu:

“Şantiyede güvenlik yok mu? Orada çalışanların güvenliği sağlanmadı mı? Valinin 1 Mayıs için toplanacakların düşmelerinden korktuğu çukurun etrafındaki perdeler sağlam değil mi? İyi de her gün meydana binlerce insan ve araç geçiyor onların güvenliği neden düşünülüyor? Ve en son olarak bu kenti-ülkeyi yönetenler insanların çukura düşmelerinden korkacak kadar yufka yürekliken kısa mesafeden insanların kafalarına hedef gözeterek gaz bombası atmayı atılmasını nasıl açıklayacağız?”

Bu sorular uzar gider. Ve bu soruların muhataplarının vereceği “politik” yanıtlar ‘2012 İş Cinayetleri Almanacağı’nın gözler önüne serdiği tabloyu gizleyemez: “2012 yılında en az 878 işçi iş cinayetine kurban gitti. Koskoca yıl boyu iş cinayetinin yaşanmadığı gün sayısı sadece 42.”¹¹

Bu işin bir yanı öteki de şu: 2013’te Taksim, 1 Mayıs’ta halka kapatılırken GS şampiyonluğunu kutlamak isteyenlere açtı... Ama konu emekçi-taraftar ayrımcılığından ibaret değildi. İstanbul, yeniden inşa ediliyordu. Buna karşı gelecek her görüntü, her söz engellenmek isteniyordu.

Üçüncü köprüden yeni havalimanına, “çanak çömleği”yle Başbakanımıza dert olan Marmaray’dan Çamlıca’ya, Kanalistanbul’dan Boğaziçi’nin yavaş yavaş imara açılmasına, İstanbul, İstanbul olmaktan çıkarılıyor.

Bunlar yetmezmiş gibi her gün yeni bir keyfi proje açıklanıyor. Bir örneği de, Yenikapı’da planlanan “yeni miting alanı”ydı!

Ve Pınar Öğünç’ün ifadesiyle, “Maltepe ve Yenikapı’da denizi doldurarak yapılan miting alanlarının simgesel bir anlamı vardı: ‘Bu anakarada size yer yok’ diyorlardı...”

Ama yağma yok!

“Sokaklardan yükselen tek ve büyük mesajı alamayan varsa tekrar edelim yine de: “İzin verirsiniz dünyanın en kitlesel en büyük bir mayısını yaparız burununuzun dibinde. İzin vermezseniz dünyanın en dirençli 1 Mayıs’ını karşınızda bulursunuz”. Bize ikisi de uyar Mister burjuvazi!”¹²

Şu bilinsin: Taksim sadece bir meydan değildir. Antik Yunan’dan Roma’ya, Paris’ten Sultanahmet’e başkaldırının mekânıdır Taksim...

11 Bir Umut Derneği, 2012 İş Cinayetleri Almanacağı, 2013.

12 Bilge Seçkin Çetinkaya, “Bir Mayıs Mesajı: Bize İkisi de Uyar!”, Birgün, 3 Mayıs 2013, s. 4.

Şu da unutulmasın: Toplumsal hareketlerin birleşme yerlerini iktidarlar belirlemez, halklar belirler. Suni “miting meydanları”, diktatörlüklerde olur. Emekçilerin nerede toplanacağını söylemek, saptamak, hiçbir iktidarın haddi değildir.

TERÖRİST DEVLETİN YASAKÇI TUTUMU

Başbakan Erdoğan, Taksim’de 1 Mayıs kutlaması yaptırmayacaklarını açıklayıp, “Temenni ederim ki söylediklerimizden netice almış oluruz, aksi hâlde yarın, orada İçişleri Bakanlığımız, bütün ekibiyle, vali, Emniyet müdürüyle her türlü tedbiri alacağız, kesinlikle alana böyle bir girişin yapılmasına, alanda bu tür kutlamanın yapılmasına izin vermeyeceğiz.

KESK, DİSK, TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve TTB genel başkanlarıyla 30 Nisan 2013’de bir araya geldik. Kendilerine de söyledim: 30 yıl bu ülkede 1 Mayıs törenleri yapılamazken sizin illa da Taksim Meydanı demeniz, bana şunu hatırlatıyor, ‘AKP iktidarına karşı biz bunu yapıyoruz. Buradan bu anlaşılır, başka bir şey anlaşılmaz’ dedim,” vurgusuyla “tabuların yıkılması” gerektiğini belirtti.

Ardından da İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu’nun Taksim’de 1 Mayıs kutlamalarına kesinlikle izin verilmeyeceğini açıkladı. Bu durumda ‘1 Mayıs Tertip Komitesi’ de aylar öncesinden hazırlıklara başladıklarını belirterek, “Kaybettiklerimizin anısına Taksim’de olacağız” dediler.

Ayrıca konuya ilişkin olarak DİSK Genel Sekreteri Arzu Çerkezoğlu, Taksim ve İstiklal Caddesi’nin yürüyüş ve demokratik hak talepli eylemlere kapatılmasını, “Amaç Taksim’in bütün çevresiyle birlikte işçilere, emekçilere kapatılması” olarak değerlendirip, “Gerekçenin hiçbir şekilde çukur olmadığı, sorunun siyasi bir sorun olduğunu günler öncesinden ifade etmiştik. Aslında 1 Mayıs’tan sonra gerek Başbakan’ın gerekse de İstanbul Valisi’nin yaptığı bütün açıklamalar da bizim bu yargımızı doğrulamış oldu. Gerçek mesele ortaya çıktı,” derken; terörist devletin yasakçı tutumunun da altını çiziyordu.

Bunlarla birlikte Çerkezoğlu, “Taksim Meydanı’nda Galatasaray taraftarı binlerce insan üstelik de gece karanlığında Galatasaray’ın şampiyonluğunu kutlayabilmişlerdir. Hiç kimseye de herhangi bir şey olmamış, olumsuz tablo ortaya çıkmamıştır. Yaşananlar da bir kez daha göstermiştir ki amaç Taksim Meydanı’ndaki inşaat ve çukur nedeniyle 1 Mayıs’ın yapılmasını engellemek değildir. Doğrudan 1 Mayıs’ları ve Taksim Meydanı’nı işçi sınıfına kapatmaktır,” da dedi.

Taksim’in, 2008’in 1 Mayıs’ında kapatılması konusunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), “Taksim yasağı özgürlük ihlâlidir,” dedi.

“- 1 Mayıs’ın Taksim’de kutlanmasını engellemek toplantı ve gösteri özgürlüğü ile ifade özgürlüğünün ihlâlidir.

- Toplantı istenilen yerde yapılabilir.

- Hükümetin kısıtlama gerekçeleri kanıtlanabilir değildir.

- DİSK'in Taksim'i kullanmak istemesi üyelerine karşı görevidir.

- Hükümetin, bu hakkın kullanılması için hoşgörülü olması gerekir,” madde-leriyle gerekçelendirilen AİHM kararıyla uluslararası hukukta bir meydan ilk kez toplantı yeri olarak tescil ediliyordu.

Evet, “Taksim’deki 1 Mayıs yasağı AİHM’e aykırı”ydı.¹³

Ayrıca ‘Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ (AİHM), -DİSK ve KESK’in birlikte yaptığı başvuru (38676/08) sonucu- 27 Kasım 2012’de, Taksim’de 1 Mayıs kutlamalarının engellenmesi nedeniyle, Türkiye’nin Sözleşme’yi (AİHS) ihlâl ettiğine de karar verdi. AİHS’in güvencelediği (md.11) toplantı özgürlüğünün ihlâl edildiği saptanırken, toplu ifade özgürlüğünün kapsamı genişletildi.

Karara göre, 1 Mayıs ve emekçiler için özel bir anlam taşıyan Taksim Meydanı, bir tür “bellek hakkı” oluşturmaktaydı... Öte yandan, AİHM’e göre, emekçilerin Taksim Meydanı’nda gösteri yapmak için ısrar etmesinin tarihsel önemi ve mekânın sembol olma özelliği vardı.¹⁴

Ancak egemenler, işçi sınıfının zapt ettiği meydanları sevmiyorlar...

Şüpheleniyorlar meydanlardan...

Çünkü meydanlar muhalefettir terörist devlet için!

Terörist devlet bir Leviathan’dır...

Onu Thomas Hobbes’dan beri bu adla biliriz. Leviathan, “devlet”tir. Kimi çaresizlerimiz onu dertlerine derman olsun diye “Devlet Baba” diye çağırır. Orta sınıf “çoğunluk” için “karşı çıkılamayacak” olan, “İslâmcılarımız” için “Allah’ın yeryüzündeki kılıcı”dır. Ama onu en çok egemenler sever. Kapitalist sınıf, devletsiz, devletin şiddeti olmaksızın yapamaz...

Ve biz de... Türkiye’de de devletin genetiği değişmiyordu. İktidara gelen, bu genetik miras nedeniyle aynılaşıyordu. Bu, kendine “düşman” seçen, sürekli düşman üreten, paranoya ve provokasyon tehdidi üzerinden yürüyen bir genetik mirastı.

Buna göre, “Devlet sorgulanmaz, karar alır, uygular ve vatandaş da buna uymak zorundadır”! Söz konusu mantık(sızlık), devletin genetik kodlarının da anahtarlarıdır.

Malum devlet “güçlüdür”, “geri adım” atmaz, “doğrusunu” bilir. Aslında suçluluğunu örtmenin, unutturmanın bir yolu, kendisi ile mücadele edenlere “ders verme” anlayışıdır.

Türkiye tarihinde birçok kez olduğu gibi 2013’te de “devlet” Taksim’i 1 Mayıs’a kapattı. Devletin 1 Mayıs’ı Taksim’de yaptırmama gerekçesi, 1977 kat-

13 “1 Mayıs: Taksim Yasağı AİHM’e Aykırı”, Birgün, 17 Aralık 2013, s. 8

14 İbrahim Özden Kaboğlu, “İHAM Taksim Kararı...”, Birgün, 2 Mayıs 2013, s. 9.

liamını aydınlatmak yerine, silmekti. Çünkü Türkiye’de devlet, Taksim parano-
yasını bilinçli olarak aşamamıştı. Haziran 2013’te bu paranoyanın üzerine bir de
“Gezi Paranoyası” eklenecekti.

“Sonuçta ne oldu?” vurgusuyla ekliyor Koray Çalışkan: “Binlerce insan bir
değil beş meydanda kutlama yaptı. İstanbul trafiği kilitlendi. Ortaköy’den Top-
hane’ye bütün boğaz kapatıldı. Şişli’den Taksim’e, oradan Dolapdere’ye bütün
kent durdu. Vapurlar, motorlar çalışmadı.

Kesif gaz kokusu altında Beşiktaş Meydanı’na girdiğimde onlarca halayla
karşılaştım. ‘N’olur yani onlar da başka yerde kutlasınlar’ diyenlere en güzel
yanıtları burada duydum. İşçi emeklisi Fatih Çam (57) ‘1 Mayıs gibi insancıl bir
günü gaza boğdular. Tadilat varmış. Kutlama olmazmış. Kâbe’de de inşaat var.
Hacı yasaklarlar mı?’ dedi.

Bizi dinleyen arkadaşı Şemsettin Dikmen (56) araya girdi: ‘Niye saldırıyor-
lar biliyor musun? Geçen sene gücümüzü gördüler. Bizi Taksim’de istemiyorlar.
Seneye de diyecekler ki: Bakın Kazlıçeşme’de miting alanı yaptık. Gidin orada
kutlayın.’

‘Gider misiniz? Gitseniz ne olur?’ diye sorunca bana çıkıştı: ‘Taksim Mey-
danı solun 1 Mayıs alanıdır. 77’de 34 canımızı verdik. Önce onlara ayıp olur.
Burayı bizim tarihimizden silmek istiyorlar, ondan yasaklıyorlar. AVM’lerine
nezih meydan istiyorlar. Plaza Mayo anneleri gidip başka yerde toplanırlar mı!
Olmaz’...’¹⁵

Olmasına olmazdı ama İstanbul’da 1 Mayıs’ı Taksim 1 Mayıs alanında kut-
lamak isteyen on binlerce insanın polis şiddetine maruz kalması AKP tarafından
“normal” karşılandı.

Dönemin Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, 1 Mayıs’ı Taksim’de kut-
lamak isteyenlere yönelik polis müdahalesi konusunda, “İstedikleri alanlarda
kutlamaları için kendilerine izinler verilmiştir. Maalesef kurallara uymak yerine
kurallara uymamayı tercih etmişlerdir. Türkiye bir hukuk devleti, kurallar var,
bu kurallar hepimizi bağlar, ‘ben kanunu kuralı tanımıyorum dersiniz’ orada bir
hukuk devletinden bahsedemeyiz. Bu ülkede yaşayan herkesin vazifesi kurallara
uyumak... Kurallara uyulmasını istemek de kuralları uygulayanların vazifesidir,”
diyerek polisin sadece görevini yaptığını belirtti.

Yine Bozdağ, tek parti döneminde Taksim’in 1 Mayıs kutlamalarına kapatıldığını hatırlatarak, “Bu konuda teşekkürü hak eden adımları atan biziz, CHP
değil. Samimi olarak işçilerin hakkını koruyan adımları hükümetimiz attı,” der-
ken; Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç da, “Direniş gösteren bir kısmı marjinal
gruplar bir kısmı da sendikaların yürüttüğü polisle karşı karşıya gelen bu tavrı

15 Koray Çalışkan, “Kâbe’de İnşaat Hacca Engel mi?”, Radikal, 2 Mayıs 2013, s. 9.

kınıyorum” diye konuştu.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik de İstanbul’da yaşananların şık olmadığını belirtip, “Taksim Meydanı’nın güvenliği temin etmek mümkün değil. Sanki biz Taksim’i kapatıyoruz gibi bir hâl alınıyor. Kapatılmıyor, böyle büyüklükte bir mitinge müsait değil diyoruz,” dedi.

Ve nihayet terörist devletin Başbakanı Erdoğan, Taksim Meydanı’nın bundan sonra 1 Mayıs’a kapatılacağı mesajını verirken yargıya, “Eylemcileri serbest bırakarak terörle mücadeleye zarar verdikleri” suçlamasını yönelterek haykırdı:

“1 Mayıs’ta ellerinde demir olan, molotof olan üniformalı çocuklar çiçek çocukları ama polis faşist. Sonra Başbakan bağırıp çağırıyor diyorlar. Tabii ki bağıracağım...

Belki yarın Taksim miting alanı olmayacak. İstanbul’da yeni miting alanları yapıldığında Kadıköy’de de mitinge izin vermeyeceğiz...

Yargı sapanla taş atanları bırakıyor. Sen o taşları, demir bilyeleri kullananları bu kadar rahat bırakırsanız bu ülkede terörle mücadele zorlaşır...”

Alın size terörist devlet(in) tutumu...

NE OLDU YA DA BASKI(LAR)

Özetle terörist devletin “full spectrum dominance/ Her alanda tam hâkimiyet” mantı(kıszlı)ğıyla devreye soktuğu saldırganlık “OHAL şartlarında 1 Mayıs” tablosunu yarattı.

Evet 1 Mayıs 2013 Taksim yasağı, İstanbul’da OHAL uygulamasıydı!

İstanbulullara günü cehenneme dönüştüren bu büyük faşizan güç gösterisinde, sadece orantısız polis gücüne hedef olan mağdurlar değil, tesadüfen olay yerlerinde bulunmuş on binlerle İstanbullu çok şeye tanık oldular...

1 Mayıs 2013’te siyasal iktidarca adeta olağanüstü hâl kenti hâline getirilen İstanbul’da sadece emekçilerin değil tüm halkın başta yaşam hakkı, seyahat özgürlüğü, ifade özgürlüğü, gösteri hakkı, örgütlenme özgürlüğü ve konut dokunulmazlığı hakları olmak üzere pek çok temel hak ve özgürlüğü ağır biçimde ihlâl edilmiştir.

Yaşanan bu denli ağır ihlâller karşısında demokratik tepkilerini gösteren, temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kullanmak isteyen emekçiler ise daha ağır ihlâllerle bastırılmaya çalışılmıştır.

Polisin işkence ve kötü muamele uygulamalarını içeren “orantısız güç kullanımı” sırasında yoğun biçimde kullandığı gaz bombası fişeklerinin isabet etmesi sonucu pek çok kişi yaralanmıştır.

Kısaca 1 Mayıs 2013 İstanbul’unda demokrasi ve insan hakları bakımından ağır suçlar işlenmiştir.

İşçiler Taksim Meydanı'ndaki çukurlara düşmesin diye; “şefkatli” devlet elinden geleni fazlasıyla yaptı!

- 20 binden fazla polis... Çukura düşmesinler diye dövdü eline geçeni...
- Binlerce biber gazı... Çukura düşüp kaza olmasın diye sıkıldı eylemcilerin üzerine...
- Köprülerin ayakları... Çukura düşme tehlikesi nedeniyle kaldırıldı...
- Vapur, metro, metrobüs, otobüs... Çukura düşülmesin diye yolcu taşımadı...
- Tepemizde helikopterler... Çukura düşülmesin diye döndü durdu...
- Tazyikli sular... Çukurlara düşüp incinme olmasın diye sıkıldı...
- Otobüsler... Çukurlara düşülmesin diye polis taşıdı...
- DİSK binası... Çukurlara düşüp kimse yaralanmasın diye gazlandı...
- Şişli ile Beşiktaş... Çukurlara düşülmesin diye nefessiz kaldı...
- Mahalle araları... Çukurlara düşülmesin diye baştan sona gaz oldu...
- Kuşlar bile... Çukurlara düşülmesin diye tıknefes oldu...

Alın size devlet! Kolay mı? Twitter'da şöyle bir espri dolaşıyordu: “1 Mayıs'ta İstanbul'daki polis sayısı: 40 bin... Viyana Kuşatması'ndaki muharip sayısı: 60 bin”!¹⁶

Biliniyor ama tekrarlayalım: Taksim'e çıkan bütün yolları kuşatan polis, yurttışı biber gazıyla yıkadı. Hastanelere, ambulanslara bile gaz sıkıldı, 112 ekipleri gaz maskesiyle çalıştı. Polisin attığı gaz bombasıyla kafatası kırılanların hayati tehlikesi söz konusuydu.

Bir şey daha: Biber gazı ithalatı 2001 yılında 13 tonken; 2013'teki biber gazı ithalat hacmi: 628 tondu...¹⁷

Bu durumda Türk Tabipler Birliği (TTB) Merkez Konsey Başkanı Özdemir Aktan, “Suriye'de kimyasal savaştan bahsediliyor, ama 1 Mayıs'ta kimyasal savaş İstanbul'da yaşandı” vurgusuyla, “Biber gazı ateşli silah olarak kullanıldı” dedi.

TTB Merkez Konsey Üyesi Osman Öztürk ise, “Biber gazı silahtır, hastanelere saldıranlar, öldürme amacı ile kullananlar, saldırı emrini verenler, Taksim Meydanı'nı kapatanlar hesap vermedi, bu ülkedeki en marjinal kurum devlettir” diye ekledi.

Terörist devletin 1 Mayıs'ta sınır tanımayan saldırgan polis şiddetiyle lise öğrencisi Dilan Alp (17), öğretmen Meral Dönmez (27), işçi Serdal Gül (29),

16 Ahmet Hakan, “Bir Çukur Uğruna Ne Gazlar Sıkıldı”, Hürriyet, 2 Mayıs 2013, s. 6.

17 Ahmet Hakan, “Üç Rakamla Türkiye”, Hürriyet, 4 Mayıs 2013, s. 4.

öğrenci İbrahim Akal (23), Zafer Yolcu (55) ile Fehmi Oran Meşe ağır yaralandı.

Burada Yalçın Bayer'in "17 yaşında Erdal Eren'i asan zihniyet ile Dilan'ın gördüğü muameleyi haklı çıkarmaya çalışan zihniyet arasında fark yok!" diye altını çizdiği bir Dilan Alp parantezi açmakta yarar var.

Hatırlanacağı üzere İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu, CNN Türk'ün canlı yayınında, gaz bombası nedeniyle kafatasında kırık olan 17 yaşındaki Dilan Alp için 2 Mayıs 2013'te "O bir militandır," demişti.

Vali Mutlu, Dilan'ın molotofla görüntülediğini söyledi. Ancak Dilan başka bir görüntüye sirke şişesiyle yansımıştı. Dilan'ın hiçbir suç kaydının olmadığı ortaya çıkmıştı.

Özetle Vali "Dilan militan" dedi, suç kaydı çıkmadı; "Elinde molotof var" dedi, o şişeden sirke çıktı¹⁸ çıkmasına da; valilerin bireyleri suçlu ilan etme yetkisi de yoktu ayrıca!

Kaldı ki Dilan'ın avukatları yaptıkları açıklamada "Polisin kasıtlı olarak insanları yaraladığı ve bunu Vali Mutlu'nun meşru göstermeye çalıştığı"nın da altını çiziyorlardı.

Yeri geldi aktaralım: İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, 2013 yılında 1 Mayıs'ta Taksim'de başından gaz kapsülü ile vurulan, Vali Hüseyin Avni Mutlu'nun "marjinal" olarak nitelediği Dilan Alp ve Alp ile birlikte haklarında soruşturma açılan çocuklar için takipsizlik kararı verdi.

Savcı Abdullah Yurtsever Dilan Alp ve dört arkadaşı hakkında 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nu ihlâl savıyla yürüttüğü soruşturmayı 10 Kasım 2013'te tamamlayıp, takipsizlik kararı verirken; Alp'in elinde suç içerecek bir eşyanın bulunmadığını belirterek, "Yasadışı örgüt toplantısı içinde olduğuna dair hiçbir somut delilin olmadığı, elindeki eşyanın da molotofkokteyli değil, pet şişe içinde sirke olduğu ve polisin olayları yatıştırmak için kullandığı gaz bombası etkisinden kurtulmak için bulundurduğu, bez parçasını da yüzünü kapatmak için değil, atılan gazın etkisinden kurtulmak için taşıdığı anlaşılmıştır," dedi.¹⁹

Özetin özeti: 1 Mayıs 2013'te olup bit(mey)enler, Türkiye'deki siyasi iktidarın ne ve nasıl olduğu konusunda kuşkuları bulunanlara; ondan işçiler, işsizler, emekçiler için, halk sınıfları için bir şeyler umanlara ciddi bir ders daha verdi.

Evet, 1 Mayıs 2013 ders almak isteyenler için son derece eğiticiydi. İki çok önemli olgu 1 Mayıs olaylarıyla billurlaştı. İlki iktidarın ne menem bir yapı olduğuyla ilgiliydi, ikincileyin de bu iktidara muhalif olanların nasıl ayrıştıklarının netleşmesiydi.

18 "Yalan Üstüne Yalan!", Cumhuriyet, 4 Mayıs 2013, s. 6.

19 İsmail Saymaz, "Ne Dilan Marjinal, Ne Elindeki Molotof", Radikal, 9 Şubat 2014, s. 6-7.

1 Mayıs'ta AKP, artık kendisini devletle bir ve aynı gördüğünü toplumun gözüne soktu. Üstelik AKP devletinin diğer tüm devletler gibi yeri geldiğinde zorbalıkta sınır tanımayacağını da ilan etti. O gün İstanbul'da devletin uyguladığı hedef gözetmeyen şiddet sadece gaz bombaları, tazyikli su ve coplardan ibaret değildi. İktidar sadece kendisine muhalif saydıklarına değil, isterse tüm İstanbul halkına (gerekirse Türkiye'nin tümüne) terör uygulamaktan kaçınmayacağını gösterdi.

Kolay mı? Polis, işçi sınıfının 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü Taksim Meydanı'nda kutlamaması için kentte akla gelebilecek her türlü önlemi aldı, bolca biber gazı kullandı, tazyikli su sıktı.

Günler öncesinden Taksim ve çevresinde oluşturduğu barikatı, meydana çıkan ana cadde ve sokaklarda güçlendirdi, karşısına çıkan her gruba biber gazı ve su sıktı. Havadan 2 ayrı helikopterle izlenen yürüyüş güzergâhları için, 2 bin 600'ü değişik illerden olmak üzere toplam 22 bin polis görev yaptı.

İstanbul Valiliği'nin 1 Mayıs kutlamalarına izin vermemesinin ardından il genelinde yoğun güvenlik önlemi alındı. Sakarya, Ankara, İzmit, Gaziantep, Erzurum ve Adana'dan 2 bin 600 polis otobüs ve uçaklarla taşınarak sabah erken saatlerde Şişli, Beşiktaş, Mecidiyeköy ve Taksim bölgesindeki görev alanlarına gönderildi. İstanbul'da ise görevli yaklaşık 19 bin polis hazır bekletildi. Polisin attığı biber gazlarının tükenmesi üzerine polis telsizlerinden sık sık mühimmat takviyesi istendi.

Belki kimse çukura düşmedi ama o 1 Mayıs'ta hastaneler nedense hınca-hınçtı.

Sabahın köründe Şişli'de, Beşiktaş'ta başlayan "asayiş işgali", yine Beşiktaş Meydanı'nda gazla suyla bitti. Üstelik bayram bitmiş, bayramcılar köyüne yurduna dönecekken... O ünlü 15-16 Haziran'dan sonra şehir ilk kez bu kadar ablukadaydı. Köprüler açıldı, barikatlar kuruldu, sokaklar kapatıldı.

Ne diyordu Eluard: "Kapılar tutulmuş neylersin/neylersin içeride kalmışız/ yollar kesilmiş/ şehir yenilmiş neylersin/açlıktır başlamış/ elde silah kalmamış neylersin/neylersin karanlık da bastırmış/sevişmezsin de neylersin?" Kapılar tutuldu, yollar kesildi, şehir yenildi. Hep açlığımızı istiyorlardı. Sevmek, sevişmekse bu ülkede çoktandır yasaktı. Bu yüzden Kara Eylül'den hemen sonra "Elleri Var Özgürlüğün" şiirinde "Öpüşmek yasaktı bilir misiniz,/ Düşünmek yasak/ işgücünü savunmak yasak!" demiyor muydu Oktay Rifat da?

İş gücünü savunan on binler, yine Taksim'i istiyorlardı. Olmadı. İktidar, önümüzdeki yılların provasını da yaptı. Ancak Başvekil, ağzından baklayı 1 Mayıs'ın ertesinde çıkarıverdi: "Taksim, sermayenin pazaryeri, 2014'te Kadıköy de yasak!"²⁰

20 Mustafa Kız, "Alçak mı, Çukur mu?", Evrensel, 9 Mayıs 2013, s. 12.

2013 1 MAYIS'ININ ÖNEMİ

2013 1 Mayıs'ı elbette çok önemliydi... Çünkü gelecek oradaydı: Ya tam biat... Ya da isyan!

“Hükümet, tutumu ve tavrıyla; özellikle 1 Mayıs'la özdeşleşmiş, simgeye dönüşmüş Taksim Meydanı'nı kapayarak; Başbakan'ın 'Taksim ısrarı, AKP karşıtlığıdır' saptamasıyla, bir kez daha 'Ya bendensin, ya da düşmanımın' dayatmasıyla 1 Mayıs'ı daha da geniş anlamlara kavuşturdu: 1 Mayıs, emeğe saygı, emeğe değer vermenin ötesinde,... düşünce özgürlüğüne, ifade özgürlüğüne, örgütlenme özgürlüğüne dönüştü.”²¹

Tarihin belleği Taksim, geleneklerine sahip çıktı...

Evet, meydanlar kentin belleğidir. Kent halkı, meydanlarda nefes alır, meydanlarda yaşar. Halkların karşılaşma fırsatı bulduğu yerlerdir meydanlar. Baskıcı rejimlerin de, halkların karşılaşmasına meydan vermek istemediği yerlerdir. En çok göz önünde olunan yerlerdir meydanlar. Hele ki, Taksim meydanı, emek mücadelesinin neredeyse meydan muharebesi verdiği, herkesin gözü önünde emekçilerin hunharca katledildiği bir karşılaşma alanıdır.

İşte devlet, 1 Mayıs'ta emekçilerin halkların, herkesin gözü önünde karşılaşma ve haklarını birlikte haykırma fırsatı bulacağı Taksim Meydanı'nı kapatarak toplumsal belleği baskı altına almaya çalıştı.

Kararı verenler gayet iyi bilir... Taksim'i yasaklamaya kalkmak demek... Taksim'de en çok görünenleri sindirmeye, susturmaya, ezmeye, yok etmeye kalkmak demektir.

Ancak 2013 1 Mayıs'ındaki teslim alınamayan isyan; hedefine ulaştı; Taksim bir Termopil oldu...

“Sosyalistlerin, işçi hareketinin bu koşullarda Taksim Meydanı'na ulaşma çabaları da bana, Leonides ve arkadaşlarının, Termopil Geçidi'ni, Pers İmparatorluğu'na karşı, 'zafer-yenilgi' ikilemini bir kenara iterek sonuna kadar savunma kararlılıklarını anımsatıyor.

Kavafis'in ünlü şiirindeki gibi: Onur, yaşamlarında kendi Termopil'ini korumaya kararlı olanların hakkıdır. Aslında onlar, imparatorun askerlerinin sonunda geçitten geçeceğini bilmelerine karşın gelenekleri, geleceklere uğruna savaşı kabul ettikleri için daha büyük bir onuru hak ederlerdi...”²²

Kolay mı? Celal Beşiktepe'nin ifadesiyle, “Taksim yasağı hegemonya mücadelesi”ydi ve “Taksim'de ısrarcı olmanın anlamı, devletin makul gördüğünü kabul etmemek, iktidarın icazeti altında hareket etmeyi reddetmektir.”²³

21 Zeynep Oral, “Kent Esir Alındı”, Cumhuriyet, 2 Mayıs 2013, s. 15.

22 Ergin Yıldızoğlu, “1 Mayıs 2013!”, Cumhuriyet, 6 Mayıs 2013, s. 11.

23 “Taksim Terörüne Boyun Eğmeyenler Geleceğimizi Temsil Ediyor!”, İşçilerin Sesi, No: 14, Mayıs 2013, s. 2

Önemli olan tam da buydu!

Çünkü Taksim Türkiye’de işçi sınıfı için simge hâline gelmiş bir alandır. Bu durum da durup dururken ortaya çıkmadı. 1977 yılında yaşanan katliamı unuttuğumuz gün sınıf mücadelesinden uzaklaştığımız gün olacaktır. 1 Mayıs’ı Taksim’de yapmak zorunda mıyız türünden tartışmalar yapmak 1977 yılını unutmaya tehlikesini içinde barındırır. Kaldı ki 1 Mayıs için Taksim’de ısrar etmenin daha birçok neden vardır...

Terörist devlet bunun farkındadır!

“AKP, 1 Mayıs 2013’te rejimin sınırlarını hatırlattı, tam bir otoriter rejim şovu vardı İstanbul’da. ‘Ben devletim’, ‘Taksim benim’, ‘ben ne dersem o olur’ dedi AKP.

Devlet şiddet kullanmasaydı Taksim’de kimsenin burnu kanamayacaktı ama bir çok insan yaralandı, ezilme tehlikesi geçirdi.

1 Mayıs’ta yeni rejimin tesisi tescillendi.

AKP artık devlet ve devletin şiddetini sonuna kadar kullanıyor...

Başbakan artık Taksim’de miting istemiyormuş, Taksim’de ısrar AKP karşıtlığı imiş!

AKP karşıtlığı suç mu oldu da haberimiz yok.

AKP 2012 1 Mayıs’ının tekrarını istemedi. AKP kitlesel bir eylem istemedi.

Hükümet, birikmiş muhalefetin 1 Mayıs’ta meydanları doldurmasını istemedi. İktidar karşıtı gösteri istemedi.

O yüzden bilerek ve isteyerek gerilimi yükseltti. Güç gösterisi yaptı. Bütün otoriter rejimler gibi ‘güç bende’ dedi.”²⁴

Bu güç gösterisine, “Bir nebze ızanı olan kişi bu hâliyle meydanda asla miting yapılamayacağını ve izin vermenin de muhtemel bir felâkete buyur demek anlamına geleceğini bilir, görür, anlar. Kaldı ki sembolik nitelikteki bir temsilci heyetine de onay çıkmıştı,” diyen Hadi Uluengin gibi belkemicsiz liberaller (ve Kadıköy’dekiler) ile “Bir kişi çukura düşüp ölse devrim şehidi mi diyecektik?” diyen eski sendikacı AKP’li Salim Uslu benzerleri boyun eğdi...

Oysa Polis Akademisi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mehmet Arıcan’a göre, “Taksim’in yasaklanması yerine ‘Kimse çukura düşmesin’ emri verilse 1 Mayıs farklı geçebilirdi.”²⁵ Ama Başbakan Taksim’i kendisine ait sanıyordu... Ancak hayır! Bin kere hayır!

Taksim önce bütün İstanbulluların, sonra 1 Mayıs’larda ise tamamen emek-

24 Aziz Çelik, “1 Mayıs’ta Diktatörlük Manzaraları”, Birgün, 2 Mayıs 2013, s. 4.

25 Enis Tayman, “... ‘Kimse Çukura Düşmesin’ Emri Verilmeliydi”, Radikal, 5 Mayıs 2013, s. 8.

çilerindi, devrimcilerindi, sosyalistlerindi, çalışanlarındı, sendikalarındı, yeni bir dünya kurmak isteyenlerindi... Kahrolsun rezil, soyguncu, sömürücü, halk düşmanı, doğa ve insan düşmanı bu düzen diye haykırانلارındı!

Taksim Alanı, Erdoğan ve iktidarının babasının malı hiç olmayacaktı!

Tıpkı Adnan Bostancıoğlu'nun, "2013 yılının 1 Mayıs'ında bedenlerini faşizmin zulmüne siper eden kardeşlerimiz bu ülkenin onurudur, namusudur," saptamasındaki üzere!

2014 1 MAYISI'NIN EŞİĞİNDE HÂLİMİZ

Şimdi DİSK, KESK, TMMOB ve TTB 1 Mayıs'ı Taksim'de, Türk-İş İstanbul Kadıköy'de kutlama kararı alırken; DİSK Genel Başkanı Kani Beko'nun, "30 Mart'tan 1 Mayıs'a: Umudu götürüyoruz, mücadeleyi büyütüyoruz. Eşitlik, özgürlük, barış, adalet ve demokrasi için ülkenin tüm alanları bizi beklemektedir," dediği 2014 1 Mayıs'ının eşikindeyiz...

Emma Goldman'ın, "Kapitalist toplum, hiç durmadan çalışanların asla bir şeye sahip olmadığı, buna karşılık hiç çalışmayanların her şeyin keyfini çıkardığı bir toplumdur," diye tarif ettiği koşullardaki işçi sınıfının perişan hâli, onu yeniden "ekmek ve özgürlük" için Taksim'e çağırıyor...

Kolay mı?

Ücretli ordusunda 10 yılda yüzde 53 artış yaşandı²⁶ Türkiye'de asgari ücret, 2011-2014 arasında net olarak yüzde 35.2 artarken, açlık sınırının altında kaldı!

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Enstitüsü (DİSK-AR) "Asgari ücret ve ekonomik büyüme" raporunda, verimlilik ve ekonomik büyümenin asgari ücrete yansımadağı belirtilerek 1978'den bu yana ekonominin sabit fiyatlarla 3.8 kat, kişi başına düşen milli gelirin 2.4 kat büyümesine rağmen gerçek asgari ücretin neredeyse yerinde saydığı ifade edildi.

Asgari ücretin gelişme seyrinin, kişi başına düşen milli gelirdeki artış ile paralel gitmesi hâlinde 35 yılda net 1634 TL'ye ulaşması gerektiğinin vurgulandığı raporda, 2005'ten bu yana kişi başına milli gelirdeki büyümenin yüzde 24 olduğu buna karşın asgari ücretteki reel artışın yüzde 7.8 düzeyinde kaldığı ifade edilirken, büyümenin asgari ücrete yansımamasının bedelinin aylık net 101 TL'lik gelir kaybına denk geldiği ifade edildi.²⁷

Kolay mı?

Kayıtlı işçi sayısının 11 milyon civarında olduğu Türkiye'de, bunların ancak yüzde 9'u yani 1 milyonu sendikalı...

26 "Ücretli Ordusunda 10 Yılda Yüzde 53 Artış Yaşandı", Birgün, 18 Mart 2014, s. 5.

27 "Yolsuzluk Arttı, Asgari Ücret Yerinde Saydı", Cumhuriyet, 23 Aralık 2013, s. 13.

Bu 11 milyon işçi kötü çalışma koşulları yüzünden 11 yılda 36 bin kişi ölmüş, iktidarın bunlara yaklaşımı ise maden kazasında ölenler için Bakan'ın ağzından "Güzel öldüler" demek olmuş...

'İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi, 2013'ün Şubat ayında en az 70 işçinin iş cinayetlerinde can verdiğini açıkladı. Bu 70 işçinin 30'u inşaat işçisi. 5 çocuk, 4 kadın, 6 göçmen işçi yaşamını yitirdi...

Bunlarla birlikte DİSK-AR'a göre, işsiz sayısının 4.5 milyon kişiye ulaştığı²⁸ ve "Açlık sınırının sınırları aştığı"²⁹ coğrafyamızdaki çarpıcı örneklerle sarılıyoruz; işte bunlardan birkaçı...

i) Konya'da bir marketin camını taşla kırarak içeri giren ve zeytin, peynir, yumurta çalan 29 yaşındaki Hasan Ö., evine giderken yakalandı. 3 çocuk babası işsiz Hasan Ö., ifadesinde, "İşsizim. Çocuklarım açtı. Onlar için çaldım" dedi. Olay, geçen gece saat 01.30 sıralarında merkez Karatay İlçesi Nakiboğlu Mahallesi Cihangir Caddesi üzerinde bulunan markette meydana geldi.³⁰

ii) "Kayseri'de eşi ve dört çocuğunu öldürdükten sonra intihar eden Naci Duran'ın işsiz olduğu için cinnet geçirdiği ortaya çıktı."³¹

iii) Bursa'da 31 yaşındaki Aycan A, kahvaltıya beklediği 33 yaşındaki nişanlısı Korhan İzci'yi evinin önündeki otomobilde ölü buldu. İzci'nin içtiği ev kimyasalı ile zehirlendiği belirlenirken, nişanlısına yazdığı notta işsizlik nedeniyle evlenemediklerini belirterek, hakkını helal etmesini istediği öğrenildi.³²

iv) Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde iki odalı kiralık evde yatalak annesi, üç kardeşi eşi ve altı çocuğuyla birlikte yaşam mücadelesi veren 38 yaşındaki Nevzat Tanık, maddi imkânsızlıklardan dolayı büyük sıkıntı yaşıyor. İş yerinin kapanmasıyla zor günler geçiren Tanık, böbreklerini satarak geçimini sağlamayı düşünüyor. Böbreklerini satışa çıkaran Tanık, "Eğer bir iş bulursam böbreğimi asla satmam" dedi.³³

v) Sinop'taki evinde av tüfeğiyle intihar eden 35 yaşındaki işsiz kimya öğretmeni Gamze Filiz Arslan, Türkiye'nin yıllardır çözemediği atanamayan öğretmenler sorununu bir kez daha ve çok acı bir biçimde gündeme taşıdı. İntihar eden Gamze, atanamayan 350 bin öğretmenden biriydi. "Atanamayan 3 öğretmenden 1'i intiharı düşünüyor" diyen anket de onun ölümüyle hatırlandı.³⁴

vi) Kanaması için özel hastaneye giden hamile Fikriye Bozkurt, kendisinden

28 Şehriban Kıracı, "İşsizlik Daha da Artacak", Cumhuriyet, 16 Ağustos 2013, s. 11.

29 "Açlık Sınırı Sınırları Aştı!", Evrensel, 27 Eylül 2013, s. 4.

30 Tolga Yanık, "Çocukları İçin Yiyecek Çaldı!", Milliyet, 5 Eylül 2013, s. 7.

31 Recep Bulut, "Cinnetin Altından Dram Çıktı", Cumhuriyet, 5 Mart 2014, s. 3.

32 "İşsizlik İntihar Ettirdi", Evrensel, 3 Aralık 2013, s. 5.

33 Aziz Fidancı, "Acil! Satılık Böbreğim Var", Milliyet, 30 Ağustos 2013, s. 4.

34 Elif İnce, "... 'Atanamayan' Bir Öğretmenin Vedası", Radikal, 1 Mart 2014, s. 7.

istenen parayı ödemeyince eve döndü ve 2 saat sonra düşük yaptı. Kanama şikâyetiyle özel bir hastaneye giden 2 aylık hamile Fikriye Bozkurt'tan tedavi için 3 bin lira masraf istendi. Kendisinden istenilen parayı ödeyemediği için tedavisi yapılmayan Bozkurt eve geldikten 2 saat sonra düşük yaptı. Oysa 2008 yılında yürürlüğe giren 5510 sayılı kanun hamilelere müdahaleden para talep edilmeyeceğini açıkça söylüyor.³⁵

Hayır, bunlar münferit ve “acıklı” fakirlik hikâyeleri değil. Coğrafyamızdan “insan manzaraları”!

2007-2010 arasında yoksulluğun artıp, kişi başına gelirden 34 OECD ülkesi arasında sondan ikinci sırada yer alan Türkiye, genç işsizlikte de yüzde 20 ile Yunanistan ve İtalya gibi kriz ülkeleriyle yarışıyor.³⁶

10 yılda dünyada dolar milyarlarca 3 kat artarken Türkiye'deki artış oranı 10 katı buldu,³⁷ ülke genelindeki tüketim harcamalarına bakıldığında toplam tüketim içinde yoksulun payının azaltıp, zengininkilerin arttığı görülüyor. 2006'da ülkede yapılan her 100 liralık tüketimin yüzde 9.2'si en yoksul yüzde 20'lik kesime aitken bu oran şimdi 8.7'ye indi.

En üst gelir dilimindeki yüzde 20'lik nüfusun payı ise aynı dönemde daha da büyüyerek yüzde 36.7'den yüzde 37.8'e yükseldi.³⁸

Özetle Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), ‘2012 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması’ sonuçlarına göre, yüzde 10'luk gruplarda, en yüksek gelire sahip son gruptakilerin toplam gelirden aldığı pay yüzde 29.6 iken, en düşük gelire sahip ilk gruptakilerin toplam gelirden aldığı pay yüzde 2.5 oldu. Buna göre, son yüzde 10'luk grubun toplam gelirden aldığı pay, ilk yüzde 10'luk gruba göre 12 kat fazla oldu.

Olguların ortaya koyduğu üzere yoksullukla zenginliğinde büyüdüğü Türkiye'de, bankalardaki mevduatı 1 milyon liranın üzerinde olanların sayısı tarihinin en yüksek seviyesine çıktı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun verilerine göre, ekim ayı sonu itibarıyla, 1 milyon liranın üstünde mevduata sahip olanların sayısı 61 bin 540'a çıktı. Bu kişilerin mevduatı ise 419.4 milyar TL ile, 848.4 milyar lira olan toplam mevduatın yüzde 49.5'ini oluşturdu. Milyonerlerin sayısı, 2012'nin Ekim ayı sonuna göre 9 bin 632 kişi artarken, toplam mevduatları ise 77.5 milyar lira arttı.

‘En Zengin 100 Türk’ listesini açıklayan ‘Forbes Türkiye’ye göre, ilk sırada 3.7 milyar dolarlık servetiyle Murat Ülker var. Listedeki 100 kişinin toplam serveti ise 92.8 milyar dolar oldu.

35 İdris Emen, “Paran Yoksa Düşür!”, Radikal, 13 Şubat 2014, s. 4-5.

36 “İşi Olan Bile Yoksul”, Cumhuriyet, 21 Mart 2014, s. 11.

37 Sanem Altan, “Orta Sınıf Zenginleşiyor İşçiler Ölüyor...”, Vatan, 11 Ağustos 2013, s. 8.

38 “Yoksulun Lokması Daha da Küçüldü”, Evrensel, 8 Eylül 2013, s. 4.

2013’de üçüncü sırada yer alan Murat Ülker, 3.7 milyar dolarla Türkiye’nin yeni “en zengini” oldu. Ülker, servetini önceki yıla göre 600 milyon dolar artırdı. Enka İnşaat’ın patronu Şarik Tara 3.3 milyar dolarlık servetiyle ikinci olurken, üçüncü sırada ise 3 milyar dolarlık servetiyle Hüsni Özyeğin var.

2013’de 44 dolar milyarderinin olduğu listede, 2014 yılında 25 kişi yer alıyor.

EN ZENGİN İLK 26

SIRA	İSİM	ŞİRKET	2014 SERVETİ (milyon dolar)	2013 SERVETİ (milyon dolar)
1	MURAT ÜLKER	YILDIZ HOLDİNG	3.700	3.100
2	ŞARIK TARA	ENKA İNŞAAT	3.300	2.800
3	HÜSNÜ ÖZYEGİN	FİBA HOLDİNG	3.000	3.100
4	ERMAN ILICAK	RÖNESANS HOLDİNG	2.800	2.500
5	SEMAHAT ARSEL	KOÇ HOLDİNG	2.200	3.200
6	FERİT ŞAHENK	DOĞUŞ HOLDİNG	2.100	3.400
7	RAHMİ KOÇ	KOÇ HOLDİNG	2.100	2.900
8	SUNA KIRAÇ	KOÇ HOLDİNG	1.850	2.600
9	FİLİZ ŞAHENK	DOĞUŞ HOLDİNG	1.800	3.000
10	SİNAN TARA	ENKA İNŞAAT	1.600	1.400
11	AHSEN ÖZOKUR	YILDIZ HOLDİNG	1.550	1.200
12	ALİ AĞAOĞLU	AĞAOĞLU İNŞAAT	1.550	2.700
13	BÜLENT ECZACIBAŞI	ECZACIBAŞI HOLDİNG	1.500	1.700
14	FARUK ECZACIBAŞI	ECZACIBAŞI HOLDİNG	1.500	1.700
15	MEHMET EMİN KARAMEHMET	ÇUKUROVA HOLDİNG	1.500	2.400
16	MEHMET NAZİF GÜNAL	MNG HOLDİNG	1.500	1.400
17	HAMDİ ULUKAYA	CHOBANI YOGHURT	1.400	1.100
18	MUSTAFA LATİF TOPBAŞ	BİM	1.300	1.700
19	MÜBARİZ GURBANOĞLU PALMALI	DENİZCİLİK	1.300	1.200
20	AHMET NAZİF ZORLU	ZORLU HOLDİNG	1.200	1.400
21	SUAT GÜNSELYAKIN	DOĞU ÜNİVERSİTESİ	1.200	1.100
23	AHMET ÇALIK	ÇALIK HOLDİNG	1.100	1.700
24	AYDIN DOĞAN	DOĞAN HOLDİNG	1.100	1.300
25	DENİZ ŞAHENK	DOĞUŞ HOLDİNG	1.050	1.700
26	MURAT VARGI	MV HOLDİNG	1.000	1.000

Sömürünün katmerlendiği coğrafyamızda İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) hazırladığı 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' araştırmasına göre, 2012'de İSO 500'ün üretimden satışları 2011'e göre yüzde 9.2'lik artışla 353.7 milyar TL'ye çıktı.

İSO 500 şirketleri 2012'yi yüzde 9'luk gelir, yüzde 6.3'lük kâr artışıyla kapatırken, ihracat artışı binde 6'da kaldı. Listenin birincisi olan Tüpraş üç yılda ikiye katlanan satış rakamıyla ikinciyle arasındaki farkı açtı.

Borsa İstanbul'da piyasa değeri 161 milyar TL olan 48 şirketin 2013 yılsonu bilançolarında açıklanan toplam kâr tutarı 19 milyar TL oldu.

Türkiye'ye gelen yabancı sermayenin kârı katlanırken; 2002'de ülkelerine 380 milyon dolar götüren yabancı sermaye, 2013'de 3 milyar 304 milyon dolar transfer etti. Yani kârını 10'a katladı!

Türkiye Katılım Bankaları Birliği'nin (TKBB) açıklamasına göre, katılım bankalarının 2013'de net kârı 2012'ye göre, yüzde 15 artarak 1 milyar 52 milyon lira oldu...

2013'de bankaların 6 aylık net kârı 13.8 milyar lirayı geçti. Bu kesitte bankaların günlük kârı 76.5 milyon TL oldu...

1 yılda 7.447 kişi milyoner oldu! 2012'nin ilk 6 ayına kıyasla yüzde 15 arttı... Banka hesaplarında 1 milyon lira ve üzeri parası olanların sayısı 1 yılda 7 bin 447 kişi artarak 56 bin 417'ye çıktı. Milyonerlerin mevduatı da yüzde 29 yükselişle 252.8 milyar liraya ulaştı...

2013 yılında 66 milyar TL'yi aşan gelire ulaşan Koç Holding'in kârı 2.7 milyar TL oldu...

Sabancı Holding'in 2013'deki konsolide gelirleri, 2012'ye göre yüzde 15 artarak 24 milyar TL'yi aştı. Aynı dönemde Sabancı Holding, 4 milyar 859 milyon TL konsolide faaliyet kârı elde ederken; net kârı 1 milyar 731 milyon TL oldu...

Ülker'in günlük cirosu 7.2 milyon TL... Ülker Bisküvi, 2012'nin ilk dokuz ayında 1 milyar 706 milyon lira olan satış gelirini, 2013'ün aynı döneminde yüzde 16 oranında arttırarak 1 milyar 978 milyon liraya çıkardı...

Doğan Holding, 2013'ü yüzde 8 ciro, yüzde 23 esas faaliyet kârı artışıyla tamamladı...

Finansbank'ın 2013'ün ilk yarıyıl net dönem kârı 503 milyon TL olarak gerçekleşti...

Vakıfbank 2013'ün ilk yarısında 905 milyon TL kâr elde ederken, net kârını da 2012'nin aynı dönemine göre yüzde 28.5 artırdı...

Ziraat Bankası'nın, 2013 net kârı 3 milyar 330 milyon lira oldu...

2013'te İş Bankası'nın 6 aylık net kârı 1.9 milyar TL oldu...

2013'te Deniz Bank'ın kârı 1 milyar lirayı geçti. 2013 konsolide kârı, 2012'ye göre yüzde 40 oranında artarak, 1 milyar TL'yi aştı...

Pektim'in 2013 net kârı yüzde 99 artışla 48.9 milyon TL oldu...

TAV Havalimanları, 2013'te net kârını 2012 yılına göre yüzde 3 artırarak 133 milyon Euro'ya yükseltti...

2013'ün üçüncü çeyreğinde Turkcell, 3 milyar TL ile tarihinin en yüksek çeyrek gelirine ulaştı...

Halk GYO'nun 2013'te ilk yarı net kârı 2012'ye göre yüzde 42 artarak 9.3 milyar TL oldu...

Yoksulluğun borçlanmayı tetiklediği gidişatta 2007'de 251 milyar TL olan nakdi kredi tutarının yüzde 300 artışla 1 trilyon lirayı aştığı Türkiye'de, bankacılık sektörünün takipteki alacakları 2012 sonuna göre, 2.7 milyar TL, yani yüzde 11.7 artarak Haziran 2013 itibarıyla 26.1 milyar TL seviyesine yükseldi.

Reel sektörün 11 yılda 8 kat artan dış borcu yeni bir krizin kapıda olduğunu gösteriyor; Türkiye 2003'ü takip eden on yılda dış borçlarını 129 milyar dolardan 372 milyar dolara çıkarttı. Yani on senede dış borçlar net 243 milyar dolar artış gösterdi.

Türkiye'de kredi kartı borcunu ödeyemeyen, 1 milyon 590 bin 304 kişi varken; borç tutarı ise Haziran 2013 sonu itibarıyla faizler dahil 4 milyar 48 milyon TL oldu.

Kredi kartlarında batık 1 yılda yüzde 11.55 arttı. Bu rakam katılım bankalarında yüzde 50'ye dayandı.³⁹

KESK'e göre, 2008'de 117 milyar 133 milyon TL olan bireysel kredi toplam tutarı, 2011'de 223 milyar 893 milyona ulaşmış, 2012'nin 3 aylık dönemi sonucunda toplam borç miktarı 229 milyar 943 milyona yükselmişti.

AKP ile kredi kartı borçları 40 kat arttı. AKP'nin iktidara geldiği 2002'nin Aralık ayında 6 milyar 360 milyon lira olan kredi kartı borcu, 2012'nin Temmuz'unda 238 milyar 302 milyon liraya ulaşmıştı. 10 yılda artan kredi kartı borç oranı yüzde 3900'e yakındı.

Bunların yanında tarım ve balıkçılık sektörü 2012'de 32.6 milyar TL'lik kredi kullandı. Kredilerin yüzde 3.1'i geri dönmezken, en az kredi kullanan il Hakkâri, en çok ise İzmir oldu.

2010'da bankalara tüketici kredisini ödemeyen kişi sayısı 118 bin 590 iken, bu sayı 2013'ün ilk 7 ayında 313 bin 261'e ulaştı. Aynı dönemde kredi kartı borcunu ödemeyenlerin sayısı da 226 bin 163'ten 437 bin 85'e çıktı. 2010'da yüzde 35 olan hanehalkı yükümlülüklerinin varlıklara oranı 2012 sonunda yüzde

39 Ufuk Korcan, "Kartta Batığa Hızlı 'Katılım'...", Vatan, 13 Ağustos 2013, s. 12.

43.2'ye çıktı. Bu dönemde hanehalkı borçlarının gayri safi yurtiçi hasılaya oranı ise yüzde 12.6'dan yüzde 17.7'ye ulaştı. Söz konusu oran 2004'de yüzde 3.2 seviyesinde bulunuyordu.

Nihayet 'Deutsche Bank' raporunda; Türkiye'nin en kırılgan ekonomilerden olduğu belirtildiği; Funda Özkan'ın, "Konut balonu patlıyor mu?" sorusunu dillendirirken; "Dr. Kıyamet" lakaplı yatırımcı Marc Faber'in, Türkiye'de emlak balonu olduğu vurgusuyla, büyümede ciddi bir düşüş öngördü coğrafyamızda ekonomistlerine göre, sıkıntı 2014'te daha çok hissedilecek!

Prof. Dr. Erinç Yeldan, krizi derinden yaşadığını söyleyip, krizin yüksek işsizlik, dış açık olarak kendini gösterdiğini, uzun süreli durgunluk yaşandığına dikkat çekerken; Yaşar Üniversitesi Ekonomi Bölüm Başkanı Yrd. Doç. Dr. Umut Halaç da, ülkenin durgunluk sürecinde olduğunu belirtti.

Mesela AKP'nin iktidarının 9 yılında 1 milyon 145 bin 641 esnaf sicil sil-dirmişken...⁴⁰

Mesela "Özelleştirme devri sona eriyor. Özelleştirme portföyünün her geçen gün küçülüyor" diyen Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in saptamalarına ABD'li ekonomist Nouriel Roubini, "Türkiye duvara toslayabilir" notunu düşerken...

Yani Türk(ıye) kapitalizmi, freni patlamış bir kamyon misali, yokuş aşağı iniyorken...

"SONUÇ": TAKSİM'E GİDİYORUZ!

Bir başka deyişle, tehlike(ler) ve imkân(lar) iç içeyken; 2014'te de Taksim'e gidiyoruz...

İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu, 1 Mayıs kutlamaları için, "Şu anda Yenikapı dışında herhangi bir alternatif söz konusu değildir." "İstanbul'da toplantı ve gösteri, toplantı yapmakla ilgili yeni bir dönem başlatıldı."

"Yenikapı dışında herhangi bir alternatif olmayacaktır. Kazlıçeşme de olabilir ama Yenikapı bizim için, ulaşım anlamında da mükemmel bir bölgedir. Bizden destek istemeleri hâlinde taşıma anlamında istenen desteği vereceğimizi de söyledim. Bu yıl (2014) Yenikapı bittiği için Yenikapı'yı uygulamaya koyduk. Anadolu Yakası'nda Maltepe bittiğinde de artık Kadıköy bölgesinde de yeni bir dönemi başlatacağız. Bu nedenle 2013 yılında Kazlıçeşme için yapmış olduğumuz öneriyi bu yıl (2014) Yenikapı için teklif ettik," dese de; ferman AKP'nin (ve Valisinin) ise, Taksim ve tüm İstanbul da bizimidir...

Unutulmasın: "Günlerin bugün getirdiği baskı zulüm ve kandır/ Ancak bu böyle gitmez sömürü devam etmez/ Yepyeni bir hayat gelir bizde ve her yerde" der 1 Mayıs Marşı ve ekler:

40 "Sıfırlanan Esnaf Oldu", Cumhuriyet, 16 Mart 2014, s. 11.

“Vermeyin insana izin, kanması ve susması için/ Hakkını alması için kitleyi bilinçlendirin/ Bizlerin ellerindedir gelen ışıklı günler/ “Gün gelir gün gelir zor-balar kalmaz gider/ Devrimin şanlı yolunda bir kağıt gibi erir gider.”

Bizim umut ve ısrarımız 1 Mayıs Marşı’nda saklıdır.

Egemen(ler) her istediğini yapamayacak; bu topraklar onların babalarının çiftliği değil!

Biz: Orhan Veli Kanık’ın, “Açlıktan bahsediyorsun/ demek ki sen komünistsin”...

Nâzım Hikmet’in, “Ve nerde ölürsek ölelim/ /insanların en büyük dâvasını sevebildik/ -dövüştük onun uğruna-/ ‘yaşadık’/ diyebiliriz”...

Pablo Neruda’nın, “Onlar ölmediler yok,/ ateş fitiller gibi:/ dimdik ayakta,/ barut ortasındalar!/ /doğan ulu günün ortasına bakın:/ bu topraktan güler ölüleri-niz./ kalkık yumrukları titrer,/ buğdayın üstünde,/ bilesiniz,” dizelerindekiler... Taksim’e gidiyoruz...⁴¹

Evet, evet Ingeborg Bachmann’ın, “Savaş, ilan edilmiyor artık,/ sürdürü-lüyor./ sıradanlaştı inanılmaz olan,” dizeleriyle betimlediği olağanüstünü “ola-ğan”laştıran zorbalığa karşı 1 Mayıs 2014’te Taksim’e gidiyoruz...

Orhan Veli’nin, “Siyah akar Zonguldak’ın deresi/ yüz karası değil, kömür karası/ böyle kazanılır ekmek parası” diye betimledikleriyle 1 Mayıs 2014’te Taksim’deyiz...

Çünkü bilmekteyiz: ancak böyle ulaşılabilecek, Vitezslav Nezval’ın ‘O Gün Ge-lince’ dizelerindeki gelecek(imiz)e:

“Portakalları yığacağım önüne senin, tepeleme,/ şarapları yığacağım, etli börekleri, salamları.

41 Bakın, şimdilerin AKP yanlısı Atilla Yayla bile ne demişti 2013’ün ertesinde: “1 Mayıs her hafta olmuyor. Üstelik dünyanın her yerinde 1 Mayıslar önemli meydanlarda ve şenlik ha-vasında kutlanıyor. Bu yüzden, 1 Mayıs kutlamaları için Kazlıçeşme’yi işaret etmek hem haksız hem anlamsız. Taksim’de bir ruh var, Kazlıçeşme’de ise boş bir alan. Şehirde yalı-tılmış bir yerde bir kuru kalabalığın bir araya gelmesi 1 Mayıs toplantılarının havasına uy-gun düşmez. Taksim 1 Mayıs’a kapatılmamalı. Sadece Taksim değil, Tünel’den Taksim’e İstiklâl Caddesi, hayatı tümüyle etkilemeyen, daha küçük çaplı gösterilere de her zaman açık tutulmalı. Bu gösteriler, içeriklerinden bağımsız, demokrasinin, ifade özgürlüğünün, çeşitliliğin, muhalefetin, aykırılığın ve renkliliğin de unsurları. Taksim bu yüzden çekici, heyecan verici... Bu renkliliğin önüne geçmek sadece Taksim’e değil, İstanbul’a ve tüm Türkiye’ye kötülük etmek anlamına gelir. Bu yüzden, hükümet Taksim civarında bir tür steril bir şehir alanı yaratma projesine asla girişmemeli. Bu işin bir başka yanı daha var. Taksim’i ve İstiklâl Caddesi’ni gösterilerden tümüyle arındırmak başarısızlaşacak bir iş olabilir. Ve akıllı bir siyasi otorite, başaramayacağı bir işe girişmemesinin daha doğru ola-cağını bilir. Umarım seneye 1 Mayıs Taksim’de bir bayram havasında kutlanır. Ve yine umarım Taksim ve İstiklâl Caddesi canlılığını, çeşitliliğini, renkliliğini hep muhafaza eder.” (Atilla Yayla, “Gelecek Yıl 1 Mayıs?”, Zaman, 10 Mayıs 2013, s. 20).

Elden geçireceğiz hepsini bir bir, unutalım diye/ senin çektiğın acıları, benim gördüğüm işkenceleri.

Sevgili işçi kadın, şapka yapan makine,/ artık bu elbiseler kaçaya diye sorma.

Kumaşı dokudun, elbiseyi diktin ya, giyinmek de hakkın./ artık kunduracı da yürümeyecek yalınayak karda.

İpekli gömlekleler uçuracak bizi rüzgârda kuş gibi./ lâfta kalacak sanma, taş çatlasa bunlar olacak./

Bir kurtulalım hele tüm asalaklardan,/ nasıl seveceğiz birbirimizi, şiirler okuya okuya!

Çekip gidince soyguncular, bir başka dünya kuracağız./ yaşamak neymiş, yaşamak, sen o zaman gör bak!”

Yeni bir dünya için gideceğiz Taksim’e Vladimir Mayakovski’nin dizelerini haykırarak: “Köleler,/ başınızı dik tutun,/ belinizi doğrultun!”

1977’deki ölümsüzlerden Mehmet Akif Dalci’ya; hepsiyle...

Mustafa Suphi, Hikmet Kıvılcımlı, Behice Boran, Deniz Gezmiş, Mahir Çayan, İbrahim Kaypakkaya, Mazlum Doğan’la...

Ethem, Berkin, Medeni, Ali İsmail, Ferit, Abdullah, Ahmet, Mehmet’le...

Kimsenin kuşkusu olmasın 1 Mayıs 2014’te, 2013’ün dersleriyle Taksim’de olacağız...

Hem de Tek bir yürek, tek bir yumruk gibi...

2013’ün dersleriyle yolumuz açık olsun!

Nâzım’ca “Aya gidilecek daha da ötelere,/ teleskopların bile görmediği yere./ Ama bizim dünyada ne zaman kimse aç kalmayacak,/ korkmayacak kimse kimseden,/ emretmeyecek kimse kimseye,/ yermeyecek kimse kimseyi,/ umudunu çalmayacak kimse kimsenin?/ İşte ben komünistim bu soruya karşılık verdiğim için,” diyenler 2014’te de Taksim yolunu birlikte açacağız...

Asla unutulmasın: “İradenin büyüdüğü yerde, zorluklar küçülür,” diye haykırır Niccolo Machiavelli...

16 Nisan 2014, Ankara.